

Ànsia de democràcia

Darrerament, i amb fonament de causa, s'ha anat imposant l'argument econòmic com a principal raó per defensar la independència de Catalunya. Un argument que seria tant o més sòlid per demanar també la independència del País Valencià o de les Illes Balears! Ja fa anys que ERC havia fet circular amb èxit aquella caricatura de Catalunya com una vaca magra, munyida per Espanya fins a quedar amb la pell i l'os. Van ser els primers, i en aquell moment va ser un gest audaç i valent. Se suposava que aquells sectors de població als quals era difícil arribar amb apel·lacions sentimentals, serien sensibles a una altra via, d'altra banda, no menys catalana: la de la butxaca. I si això va ser un bon argument quan encara ens pensàvem que podíem lligar els gossos amb llonganisses, ara que Espanya ens cargola fins a l'ofec, el vell argument de l'espoli fiscal té més vigor que mai.

Però seria una llàstima que quedéssim atrapats en la indignació per l'espoli. Primer, perquè la independència seria desitjable, fins i tot, en la situació contrària, és a dir, si hi perdéssim econòmicament. L'emancipació ens faria espavilar per buscar la prosperitat del país sense viure de l'almoina. (Sigui dit de passada: el millor que els podria passar als espanyols, econòmicament parlant, seria haver de fer front a la seva emancipació). En segon lloc, no seria bo quedar encallats en l'espoli perquè no n'hi ha prou amb l'argument de la butxaca per arribar al cor ni a la raó dels catalans més distants de l'expectativa independentista. El debat de la redistribució fiscal és molt tècnic i ens fa sentir víctimes. A més, per injustificat que sigui, exteriorment ens construeix una imatge egoista i insolidària d'insistir més en la dimensió reivindicativa que en la de fer propostes.

SALVADOR CARDÚS

SOCIÒLEG

Des del meu punt de vista, hi ha dues altres potes fonamentals de la reivindicació independentista: la radicalitat democràtica i l'emancipació de la tutela d'una nació que no és la nostra, o si es vol, l'assoliment de la dignitat nacional. No sé si dins d'un estat radicalment democràtic els catalans tindriem tanta ànsia d'independència com ara. I és que a mi el que se'm fa més difícil de pair de l'Estat al qual estem encadenats és la seva escassa cultura democràtica, que el fa tan irrespectuós i fins intolerant amb la diversitat. Quan un antic porter del Reial Madrid se sent patriòticament justificat pel fet d'insistir a dir "José" al Pep Guardiola "*porque estamos en España*", és a dir, quan la diversitat de llengües es vista com un perill per a la dignitat política d'Espanya, és que ha arribat l'hora de fugir-ne. I poso el cas de Paco Buyo perquè en la seva intuïció que el seu patriotisme agrada al públic en general, recull bé la falta de cultura democràtica de la idea de la nació espanyola.

La baixa cultura democràtica d'un poble no és resultat principalment de la ignorància, sinó de la qualitat democràtica de les seves estructures polítiques. Per això no avancen. Encara que al final hagi acabat bé, que el Tribunal Superior de Justícia avalés els impresentables informes de la Guàrdia Civil per impedir que la coalició Bildu fos a les municipals basques, assenyala

prou bé el nivell de les institucions espanyoles. I si aquest tribunal ho va veure així, ¿per què la premsa –com *La Razón*– no pot dir de la rectificació del Tribunal Constitucional que "ETA guanya, la democràcia perd"? O, ¿com pot el poble ras entendre res sobre la necessària divisió de poders en una democràcia, si l'alcalde Rita Barberà, representant destacada del corrent d'ultradreta del PP que podríem anomenar *The Orxata Party*, atribueix la decisió de l'alt tribunal al govern espanyol? El nostre problema amb Espanya és sobretot un problema de democràcia. I si és cert que la independència només podrà venir d'una decisió democràtica dels catalans, és també a favor de la democràcia que la decisió ha de ser presa.

Hi ha, finalment, la qüestió que una mica emfàticament en podem dir de la dignitat nacional. Aquí hi entra des del desig de prosperitat i justícia, fins a l'aspiració de tenir veu pròpia al món per aportar-hi la nostra experiència de combat pel progrés i la llibertat. Des de la defensa d'una tradició cultural i d'una llengua mil·lenària i amb voluntat de seguir obertes al futur, fins a la reivindicació d'una unitat civil dels catalans que la dependència amb Espanya mai no permetrà aconseguir de manera definitiva. Després de tants anys de confusió, ara sabem que la dependència d'un altre estat nacional és allò que impedeix la nostra cohesió nacional. Per això l'autonomisme no ha pogut encolar simbòlicament allò que separava estructuralment. Per això, l'únic nacionalisme que té un comportament políticament i culturalment ètnic i no cívic, a Catalunya, és el nacionalisme espanyol.

En definitiva, que tres són els objectius, i tres les bases sobre les quals hem de construir el nostre futur: la prosperitat econòmica, la radicalitat democràtica i l'emancipació nacional catalana.